

په تجارتي لړ كې د بايوټيڪ فصلونو عالمي صورتحال؛ جهكيا نه

په تجارتي لړ كې د بايوټيڪ فصلونو عالمي صورتحال: جهلكيانے

ليكونكي:
كلانيو جيمس
چيئر مين بورڊ آف ڊايريڪٽر
I.S.A.A.A

منسوب په نوم د نوبل انعام يافته نارمن بورلاگ

ترجمه:
ايڇ شاه

۴۱ ائی ایس اے اے اے بریف د مصنف دلاس لیکلے شوے خوار لسمہ خلاصہ ده - چه هغه ورومبی خُل په کال ۱۹۹۶ کنب په تجارتي لڑ کنبے د بائیوٹیک فصلونو د عالمي صورت حال په باره کنب پیش کړے شوي وه. مصنف دا بریف ۴۱ د نوبل انعام یافته ډاکټر نارمن بور لاگ په نوم منسوب کړے دے څوک چه د آئی ایس اے اے ورومبے جوړونکي وو. د دے خلاصے تفصیل ده آئی ایس اے اے په ویب سائټ باندے هم کتلے کیدے شي. د ویب سائټ ایډریس www.isaaa.org دے -

په کال ۲۰۰۹ کنبے د ۲۵ هیوادونو سره تعلق لرونکي ۱۴ ملین ورو لویو زمیندارانو په ۱۳۴ ملین هیکر زمکه (کوم چه د ۶۶۰ جریبه زمکه برابر وي) باندے بائیوٹیک فصلونه ووکړل. چه کوم د کال ۲۰۰۸ په مقابله کنبے ۷ فی صده یا ۹ ملین ایکره زیاته زمکه ده. ددے ترقي وجه د بائیوٹیک فصلونو منتقلي، گنر پیداوار اور ماحولیاتي اور فلاحي حوالے سره د دے محفوظ کیدل دي.

ددے نه علاوه په کال ۲۰۰۹ کنبے Trait یا ورجول (نظري) هیکتره پیداوار کنبے هم اضافه ۸ فی صده یا ۱۴ ملین هیکتره شوے ده. دا په کال ۲۰۰۸ کنبے ۱۶۶ ملین هیکتر په مقابله کنبے ۸ فیصده یا ۱۶ هیکتر ده. د بائیوٹیک فصلونو کرلي کیدونکے زمکه کنبے د کال ۱۹۹۶ نه کال ۲۰۰۹ پورے ۸۰ فیصد اضافه شوے ده. دا تیز رفتار ترقي د کروندے په تاریخ کنبے د یوے تیکنالوجي په برخه کنبے راتلونکے تیز رفتار ترین ترقي گنریلے شوے ده.

دا تیز رفتار اضافه په اصل کنبے د ټولے دنیا د دوه لکھ زمیندارانو ده طرف نه په بائیوٹیکنالوجي د یقین اظهار دے. د دے نه دا خبره ظاهریگی چه بائیوٹیکنالوجي زمیندارانو څومره خوبه کړے ده. زمیندارانو د خپلو فصلونو د پاره د بائیوٹیک فصلونو د کر فیصله ووکړه. او د دے وجه هغه فائده دي کوم چه زمیندارانو ته د بائیوٹیک فصلونو د کروندے نه حاصلے شوے دي.

د څلور واره لویو بائیوٹیک فصلونو په کروندے یا رقبه کنبے ریکارډ اضافه کتلے شوے ده. په اول خُل په نري والا سطح باندے ۹۰ ملین هیکتر باندے کرونده شوے ده. د سویابین په کريلي شوي فصل کنبے دریمه حصه د بائیوٹیک سویابینو ده. دغه شان په نري والا سطح باندے په ۳۳۰ ملین زمکه باندے کريلے شوي د پنبه نیم فصل د بائیوٹیک پنبه دے. په عالمي طور باندے ۱۵۸ ایکتر زمکه باندے کرلے شوي د جوارو په فصل کنبے څلورمه برخه د بائیوٹیک جوارو ده. او د کینولے فصل چه کوم په ۳ ملین هیکتر زمکه باندے کريلے شوي د هغه پنځمه برخه د بائیوٹیک کینولے ده. په کال ۲۰۰۷ کنبے د بائیوٹیک فصلونو په فی هیکتر رقبه کنبے مسلسل اضافه په نظر راغله ده. په کال ۲۰۰۷ کنبے د بائیوٹیک فصلونو کرونده کونکي ملکونه کنبے د اهم بائیوٹیک فصلونو د کروندے په شرح کنبے اضافه په نظر راغله ده. د مثال په توگه په بهارت

ڪينس ۽ بائيوتيڪ پنبه فصل په ڪرونڊ ڪينس په ڪال ۲۰۰۸ ڪينس ۸۰ في صده اضافه وشوه. په ڪال ۲۰۰۹ ڪينس دا اضافه نوره هوم زياته شوه. په ڊس ڪال ڪينس دا اضافه ۸۷ في صده شوه. په ڪينيڊا ڪي په ڪال ۲۰۰۸ ڪينس ۽ بائيوتيڪ ڪينولا په ڪرونڊ ڪي اضافه ۷۸ في صده وه چه په ڪال ۲۰۰۹ ڪينس ۹۳ في صده ته ورسیده. بائيوتيڪ سويابين په بائيوتيڪ فصلونو ڪينس ۽ ٽولونه لوي فصل ڊس. دا په ۱۳۴ ملين هيڪٽر ڊ ٽوله بائيوتيڪ ڪرونڊ په رقبه ڪينس ۵۲ فيصد برخه لري. ڊس ٽولونه بنه خاصيت ڊ چينجو نه ڊ بچ ڪيدلو خاصيت (۶۲ في صده) ڊي. په نري ڪينس دا وخت ڊ Stacked جين په اهميت ڪينس ورڇ په ورڇ اضافه ڪيري. دا په پوره نري ڪينس ڊ ۲۱ فيصده بائيوتيڪ ڪرونڊ رقبه احاطه ڪوي. او دا يولسو هيوادونو (ملڪونو) اختيار ڪر ڊس. چه په هغه ڪينس ۸ ڊ ترقي پر مخ روان ملڪونو ڊي.

ڊ بائيوتيڪ فصلونو ڊ ڪرلو والا ۲۵ ملڪونو ڪينس جرمني ڊس ڊس فصلونو ڪرونڊ په ڪال ۲۰۰۸ ڪينس بنه ڪر ڊس. ڊس په ڪائي ڪوسٽاريڪا په ڊي ملڪونو ڪينس شامل شوه ڊس ڪوم چه ڊ بائيوتيڪ فصلونو ڪرونڊ ڪوي. په ڊي ڪينس ۱۶ ڊ ترقي په لور روان ملڪونه او ۹ صنعتي ملڪونه ڊي. په لاند ۸ ملڪونو ڪينس هر يو ڊ ۱۰ لاکهو هيڪٽر نه زياته زمڪه باند ڊ بائيوتيڪ فصلونو ڪريل ڊي. امريڪا په ۶۴ ملين هيڪٽر، برازيل په ۲۱.۴ ملين هيڪٽر، ارجنٽائن په ۲۱.۳ بهارت په ۸.۴ هيڪٽر، ڪينيڊا په ۸.۲، چين په ۷.۳، پيراگوئه په ۲.۲ هيڪٽر او جنوبي افريقه په ۲.۱ ملين هيڪٽر زمڪه باند ڊ بائيوتيڪ فصلونه ڪريل ڊي. په لاند ڪي لیکل شوي ۱۷ هيوادونو ڪينس ۲۷ لاکهه يا ۲.۷ ملين هيڪٽر زمڪه باند ڊ بائيوتيڪ فصلونه ڪريل شوي ڊي. چه ڊ هغه تفصيل ڪرونڊ په لحاظ سره ڪه دا رنگه ڊس. يوراگوئه، بوليويا، فلپائن، آسٽريليا، برڪينا فاسو، اسپين، ميڪسيڪو، چلي، ڪولمبيا، هندوراس، چيڪ ريپبلڪ، پرتگال، رومانيه، پولينڊ، ڪوسٽا ريڪا، مصر اور سلواڪيه.

ڊ بائيوتيڪ فصلونو ڊ ڪرونڊ مجموعي زمڪه ڊ ڪال ۱۹۹۶ نه ۲۰۰۹ پور ڊس تقريباً ۱ بلين هيڪٽر (۹،۹۴۶ ملين هيڪٽر يا ۳،۲ بلين هيڪٽر) ته رسيدل ڊس. دلته ڊ ڊڪر لائق خبره دا ڊه چه په ڊس ڪينس تقريباً نيمه ڪرونڊ (۴۶ في صده) ڊه ترقي په لور روان ملڪونو ڪينس شوي ڊس. او دا هيله لڙل شي چه ڊ ڪال ۲۰۱۵ پور ڊس دا ملڪونه به دا صنعتي ملڪونه په ورسته پريگڊي. چه هغه ڊ ملينم ڊويلپمنٽ مقاصد په حواله سره آخيرانه ڪال هوم ڊس.

ڊس مقصد ڊ پاره عالمي برادري ڊ غريبي او ولڪه دا ختمه ولو وعده ڪر ڊس. بائيوتيڪ فصلونه ڊس مقصد په حصول ڪينس ڊير بنه ڪردار ادا ڪوي او ڊس رائلونڪه وخت ڊير روشانه بنڪاري. ڊس فصلونو نه فائده اخستلو والا ۱۴ ملينه زميدارانو ڪينس نوي في صده يا ڊيارلس ملينه غريب او ڊ وسائل نه محرومه زميداران ڊي. دا زميداران ڊ نورو فصلونو مثلاً بي تي پنبه نه فائده وچتوي، او رائلونڪي وخت ڪينس اميد ڊس چه نورو فصلونو مثلاً بي تي وريزي به هم په تجارتي پيمانه باند ڊس پيش

کړه شي -

د کال ۲۰۰۶ په آئي ايس اے اے اے کتابچه کښه د بائيوتيک فصلونو د يو چپه راتلو پيش گوئي کړه شوه او دا پيش گوئي په کال ۲۰۰۹ کښه پوره کيدل شوه. دا چين حکومت په ۲۷ نومبر ۲۰۰۹ کښه په دے لږ کښه يو ډيره اهمه فيصله وکړه. چين د خپل فوج په سطح تيار شوي بي تي وريژو اور نائي تيز جوارو له د بائيوتيک سيفتي (تحفظ) سند ورکړو. چه په دے سره په صرف ۲ نه ۳ کلونو کښه د بائيوتيک فصلونو په تجارتي سطح د پيداوار لار کهلواوشي. د دے فيصله اهميت دا دے چه وريژے د ټوله نړي د خلقو اهم ترين خوراک دے اور دا يو غذائي فصل دے. په دے کښه صرف په چين کښه ۱۱۰ ملين کورونو ته د فائده رسولو صلاحيت موجود دے. که يو کور په ۱۴ کسه شمار کړي شي نو دا تعداد ۴۴۰ بلين جوړيگي. او په ايشيا کښه په ۲۵۰ ملين کورونو چه کوم يو ملين خلق جوړيگي د وريژو کرونده کونکي زميداران دي. د چا د ژوند دارومدار د وريژو په يو دريم هيکتر کرونده باندے دے. د بي تي وريژو کرونده په ذريعه د وريژو په پيداوار کښه اضافه کيدے شي. او دغه رنگه د دي غريبانانو زميدارو ژوند بدلول کيدے شي. د دے سره سره په ټوله دنيا کښه دا به د غريبي د ختمولو په لور يو اهم قدم وي. او د چينجو وژولو دوايانو د کم استعمال په سببه د گير چاپيره اور د موسم د تبديلي په حواله سره په معيشت باندے هم خوشگوار اثري غريزيگي. وريژي په دنيا کښه د خلقو يو اهم غذائي فصل دے او جوار د انسانانو نه سره سره د خاورو د خوراک يو اهمه حصه ده. بائيوتيک فائي تيز جوارو سره د نورو خاورو اضافي فاسفورس هضم کوولو کښه آساني ملاويگي. او د دے سره سره د دے خيرازي به هم ښه وي. او د خاورو په خره کښه د فاسفور تيز ده د کمي په وجه په ماحول ښه اثر پرويوخي.

په خوشحال چين کښه د غوښه په خرچ کښه د اضافه په وجه فائي تيز جوار د چين ۵۰ ملين سوانن کنډکو ، ۱۳ ملين چرگوټو ته ښه خوراک رسولو صلاحيت لري. (چين کښه سوانن آبادي د دنيا د ټوله (د سوانن دے آبادي نيمه ده) فائي تيز جوار کښه صرف په چين کښه ۱۰۰ ملين کورونو ته د فائده رسولو صلاحيت موجود دے. (۴۰۰ ملين خلق) دوريزو او جوارو عالمگير اهميت او چين پرمخ اثرات په وجه دا توقع کولے شي چه په راتلونکي وخت کښه په دا ايشيا او يورپي دنيا ملکونو به د چين د تجربو نه فائده اچتولوو کوشش کوي.

د چين بائيوتيک فصلونو اختياروول او د دے طرف ته پيش قدمي به د ترقي په مخ روان ملکونو ته به د رنډا د مينار کار کوي. او دا به د غذائي رسد رسيدلو طرف ته پيش قدمي کښه اهم کردار ادا کوي. په چين کښ ډير مضبوط (کلک) زراعت چه پکښه به د چيني وژلو دوايانو باندے انحصار کم نه کم وي. د غريبي او د لوگے د ختمولو په لږ کښه به هم اهم ثابت کيگي. وريژے او جوار په ټوله دنيا کښه د انسانانو او د خاورو د خوراک اهمه برخه ده. په چين کښه په قامي سطح باندے تيار شوي دوايزه فصلونه په چين ، ايشيا

او په ټوله دنيا كېنې ډير يادگار او د ښه صلاحيتونو حامله دي.

۴۱ بريښ كېنې دننه حواله جات سره يو فيچر "بائيوتيک وريژر"، موجوده صورتحال او د راتلونكي وخت امكانات" په عنوان سره شامل دے چه د هغه مصنف د آسټراليا د سيدني پختنتون (يونيورسټي) د حياتياتي علومو پروفيسر ډاكټر جان بنټ دے. په كال ۲۰۰۹ كېنې برازيل په ۶.۵ هيكټر باندے بائيوتيک فصلونو كړونده وكړه او د ارجنټائن خائے بي واخستو. او دغه رنگ د بائيوتيک فصلونو پيداكولو والا دويم لوءے ملك جوړ شو. د كال ۲۰۰۸ نه كال ۲۰۰۹ پورے كال په كال شرح نمو كېنې ۳۵ فيصده اضافه ښكاره شوے ده. دا ظاهره ده چه برازيل په دنيا كېنې د بائيوتيک فصلونو د افزائش په حوالے سره سرفهرست دے او په مستقبل كېنې دا به د دے فصلونو په ډير يولو كېنې د انجن كار كوئي. بهارت په دنيا كېنې د پنبه (كپاس) د پيدا كولو د ټولو نه لوءے ملك دے. د بهارت زميدارانو په تير شوي ۹ كالو يعني كال ۲۰۰۰ نه د كال ۲۰۰۹ پورے بي ټي پنبه په حوالے سره شاندارے كاميابے حاصلے كړي دي. د په كال ۲۰۰۹ كېنې د ۸۷ فيصده اضافے ريكارډ شرح ته رسيدلے دے. په بهارت كېنې د بي ټي پنبه مجموعي معاشي فائده د كال ۲۰۰۲ نه د كال ۲۰۰۸ په مينځ كېنې ۱.۵۱ بلين امريكايي ډالر د انتهائي متاثر كونكي حده پورے رسيدلے دي. د بي ټي پنبه فصلونو كېنې د چينجو وژلو دوايانو استعمالولو ضرورت نيمے ته رسيدلے دے او روس د بهارت نه پنبه برآمد كولو والا لوءي ملك جوړ شوے دے.

بي ټي باټينگر به د قانوني تقاضو د پوره كيدو نه پس د بهارت ورمبنيے غذائي بائيوتيک فصل جوړ شي. او د دے د قانوني منظوري د پاره متعلقه ادارو ته ليكل كړے شوي دي. چه د دے نه ورستو به د تجارتي لړ كېنې د دے كړونده كولے كيدے شي او دا به تياريدے شي. په دے لړ كېنې حكومت د طرف نه په آخري تصديقي مرحلو كېنې څه تعطل پيدا شوے دے. نو چه كله دغه تعطل ختم شي نو په دے سلسله كېنې پيش رفت وشي. د افريقے دريو ملكونو جنوبي افريقه، برکينا فاسو او مصر كېنې د بائيوتيک فصلونو په لړ كے مسلسل ترقي په نظر راغلے ده. په دے هيوادنو كېنې د بي ټي فصلونو شرح نمو ۱۷ فيصد ته رسيدلے ده. دلته په برکينا فاسو كېنې په في هيكټر بي ټي پنبه كېنې ۱۴ في صده اضافه شوے ده. چه هغه په كال ۲۰۰۸ كېنې د ۸۵۰۰ هيكټر نه په كال ۲۰۰۹ كېنې ۱۱۵۰۰۰ هيكټر ته ورسيدے. دا د ۱۳۵۳ فيصده اضافے نشاندهي كوي. چه په كال ۲۰۰۹ كېنې د په پوره دنيا به نسبت زياته شرح اضافه ده. په كال ۲۰۰۹ كېنې د يورپي يونين ۶ ملكونو ۹۴۷۵۰ هيكټر رقبه باندے د دے فصلونو كړونده وكړه. چه هغه د كال ۲۰۰۸ په مقابلے كېنې ۹ نه ۱۲ فيصد زياته وه. په يورپ كېنې بي ټي جوارو كېنې ۸۰ فيصد په اسپين كېنې پيدا شوي وو. چه هغه په كال ۲۰۰۸ كېنې ۲۲ في صده چيني شرح نمو برقراره وساتله. په كال ۲۰۰۹ كېنې آر آر شکر قندي په امريكه او كينيډا كېنې ۹۵ فيصد شاندار شرح نمو امونده. چه دا د دے فصل د كمرشلائزيشن دريم كال دے. دا په عالمي سطح باندے تر اوسه پورے تيز رفتار ترين قابل قدر شرح ده. څنگه چه د دے نه مخكېنې وو ويلي شو چه د بائيوتيک فصلونو د ورومبنيے نسل خائے

به دويم نسل به واخلي. او کال ۲۰۰۹ د بائيوتيک فصلونو د دويم نسل د مصنوعاتو کال ثابت شو اور دويم نسل د غله حاصلولو کنبه بنکاره اضافه اوکره. تي ايم (R Ready to yield TM) د سويابين فصلونو نوي جماعت وړمنبه مثال دے. په دے فصل تحقيقات کونکي کارکوئي. ۱۵۰۰۰ زميدارانو په پنخه لاکهه هيکتر رقبه باندے په امريکه او کينيډا کنبه په کال ۲۰۰۹ کنبه دا فصلونه کرلے دي. د بائيوتيک فصلونو تازه ترين جائيزے کنبه دا خبره په گته کرے شوه ده چه د کال ۱۹۹۶ نه د کال ۲۰۰۸ پورے د معاشي فائده حصول ۹،۵۱ بلين امريکي ډالر جوړ شوي دي. د دے دوه وجوهات وو. په پيداوار کنبه کمی (۵۰ في صد) او په غله کنبه ۱۶۷ ملين ټن (۵۰ في صد) اضافه. د ورستونکي ذکر کرے شوي وجه د پاره ۶.۶۲ ملين اضافي هيکتر داسے زمکه پکار ده چه په هغه باندے تر اوسه پورے د بائيوتيک فصلونو شروعات نه دے کرے شوي.

په دے موده کنبه د کال ۱۹۹۶ نه د کال ۲۰۰۸ پورے د چينجو وژلو د بچت حوالے سره لگولے اندازے مطابق ۳۵۶ کلوگرام فعال اجزا (Active ingredients) دي چه د هغه په وجه چينجو وژلو دوايانو په استعمال کنبه ۴،۸ فيصد بچت اوشو. صرف په کال ۲۰۰۸ کنبه د Sequestration په ذريعه د بائيوتيک فصلونو نه د سي او بچت ۱۲.۴ بلين کلوگرام دے. کوم چه د لارو نه د ۷ ملين د گاډو د کمی برابر دے.

Books and barefoot 2010 for the coming

په کال ۲۰۰۹ کنبه د دنيا د نيمے نه زياته (۵۴ في صد يا ۶،۳ بلين) آبادي په ۲۵ ملکونو کنبه اويستي. چا چه ۱۳۴ ملين هيکتر رقبه باندے د بائيوتيک فصلونو کرونده کرے ده چه هغه د دنيا د کرونده ۱.۵ بلين هيکتر يعني ۹ في صده ده. په کال ۲۰۰۹ کنبه د بائيوتيک تخمونو د مارکيت قيمت ۱۰.۵ ملين امريکي ډالر اوو.

او په کال ۲۰۰۸ کنبه د بائيوتيک جوارو ، سويابين غله او د پنبه د مارکيت په قدر کنبه ۱۳۰ بلين امريکي ډالر اضافه اوشوه. چه په دے کنبه ۱۰ نه ۱۵ في صده سالانه اضافه کيږي. چه په کال ۲۰۰۹ کنبه ۲۵ ملکونو د بائيوتيک فصلونو کرونده اوکره. د کال ۱۹۹۶ نه د دے وخته پورے په ۵۷ ملکونو کنبه ۳۲ ملکونو د بائيوتيک فصلونو د انساني او خوارو خوراک په طور د درآمد او په ماحولياتو کنبه د داخلے د اجازت د پاره قانوني ضابطے منظور کرے دي. په دے کنبه ۲۴ فصلونو د پاره ۱۵۵ ايونتونو ته ۷۶۲ منظوري حاصل شوي. په دے کنبه په کال ۲۰۰۹ کنبه په جاپان کنبه پيدا کرے شوه گلاب هم شامل دے.

د کال ۲۰۱۰ نه د کال ۲۰۱۵ پورے د بائيوتيک فصلونو راتلونکے چپے هم د حوصلے ورکولو والا دي. په دے لږ کنبه د ټولونه زيات اهم مناسب ذمه دارانه ، ارزان او په وخت باندے عمل کولو والا قانوني نظام دے. د بائيوتيک فصلونو په حواله د مختلفو ملکونو او د هغوي زميداران او د هغوي په قيادت کنبه د سياسي عزائم او سائنسي او

ماحولياتي امداد ڪنبه اضافو په نظر راڻي. د دے فصلونو په تجارتي لڙ ڪنبه پيش ڪش دويمه دهائي (د ڪال ۲۰۰۶ نه د ڪال ۲۰۱۵ پورے) ڪنبه دوه برخه زيات په نظر راڻي. چه د هغه پيش گوئي آئي ايس اے اے په ڪال ۲۰۰۵ ڪنبه ڪرے وه (آئي ايس اے اے د دے خبرے پيش گوئي ڪرے وه كه ۲۰۱۳ پورے به د بائيوتيڪ فصلونو ڪرونده ڪوونكي ملڪونو تعداد ۴۶ شي چه ۲۰ ملين زميداران به په ۲۰۰۰ هيڪٽر رقبے باندے ڪرونده ڪوي). د عالمي برادري د ضرورتونو پيش نظر به د نوي او بنه بائيوتيڪ فصلونو ڪنبه اضافو ڊيره ضروري ده. په خاص طور د لاطيني آمريڪي او افريقي ملڪونو ڪنبه د لاندے ذڪر ڪرے شوي بائيوتيڪ فصلونو خصوصيات ضمني انتخاب د ڪال ۲۰۱۰ نه د ڪال ۲۰۱۵ پورے مخڪنبه راتلو امڪان دے. په ڪال ۲۰۱۰ ڪنبه په آمريڪه او ڪينيڊا ڪنبه Smart Stax Tm جوار چه په هغه ڪنبه ۸ جين شامل دي. هغه د دے خصوصيات د پاره ضابطه بند ڪرے شوي دي. په ڪال ۲۰۱۰ ڪنبه په بهارت ڪنبه د بي تي باٽينگرو د حڪومت نه د منظوري په صورت ڪنبه به په تجارتي لڙ ڪنبه پيش ڪرے شي. دغه رنگ په ڪال ۲۰۱۲ ڪنبه په فلپائن ڪنبه د گولڊن وريزو، او د دے نه په بنگله ديش، بهارت او د دے نه په انڊونيشيا او ويت نام ڪنبه ۲ نه ۳ ڪاله په موده ڪنبه، او بيا په چين ڪنبه بائيوتيڪ وريزو او فائي ٽينز جوار په تجارتي لڙ ڪنبه به پيش ڪرے شي. په ڪال ۲۰۱۲ ڪنبه آمريڪه او په ڪال ۲۰۱۷ ڪنبه په لره صحرائي افريقه ڪنبه به د خشڪ سالي برداشت ڪولو والا جوار تيار ڪرے شي.

اميد دے چه په راتلونڪے پنڄه ڪالو په موده ڪنبه د Nitrogen use efficiency NUS خوبي به په بائيوتيڪ جوارو ڪنبه داخل ڪرے شي.

په ڪال ۲۰۰۸ ڪنبه د غذائي بحرائي صورتحال نه په (ڪوم چه د ترقي په لور روان ڊيرشو ملڪونو ڪنبه فساداتو سره سره د دوه حڪومتونو هيٺي او مڊغاسڪر د خاتمه سبب جور شو) په عالمي برادري ڪنبه د دے خبرے احساس د ڊير شدت سره پيدا ڪریدے چه د اولس تحفظ، امن و امان او غذائي خود ڪفالت د لاس او غارے تعلق ده چه دا ڏوڪ د يو بل نه بيلولے نشي.

هم دغه وجه ده چه بين الاقوامي ترقياتي ادارے، د ترقي په لور روان ملڪونو قيادت او بين الاقوامي مدد ورڪونكي ادارے د بائيوتيڪ فصلونو په حواله سره د سياسي عزائم اظهار ڪوي. دے سره هم عالمگير معاشره ڪنبه د زندگي د تحفظ د پاره د زميدارے د اهميت په لڙ ڪنبه انقلابي فڪر راپيدا ڪيگي. اهم ترين خبره دا ده چه د به لازمي ڪردار منصافانه او د پرامن معاشرے بنياد جوڙيگي. بالخصوص مضبوط او مستحڪم فصلونو پيداو ڪولو ڪنبه د اضافے په لڙ ڪنبه چه په زراعتو ڪنبه د روايتي او بائيوتيڪ اطلاعات په ذريعه غذائي خود ڪفالت او تحفظ د يقيني جور ولے ڪيدے شي.

نارمن بور لاگ د خپل صلاحيتونو په ذريعه د شنو غنمو په انقلاب ڪنبه اهم ڪردار ادا ڪرے دے. هغه په يو لوي مقصد باندے خپل نظر اچولے وو. دهغه په في هيڪٽر غنمو په

پيداوار کښه اضافه ده. يوه ډيره قابل تحسين خبره دا ده چه بور لاگ د خپل ناکاميانو او کاميابو ذمه داري په خپل اوگو باندې اچولې وه.

او د دې د کتلو د پاره هغه د پټي په سطح باندې (تجرباتي پټې نه) اوپه قامي سطح باندې خپل کاميابي شميريلې دي. د دې نه هم ډيره اهم خبره دا ده چه هغوي د امن او انسانيت د پاره خپلې کاميابي شماريلې. په ۱۱ ستمبر ۱۹۷۰ کښه د نن نه څلويښت کاله مخکښه ملاوشيوي نوبل انعام ته هغوي د شين انقلاب او امن او د انسانيت عنوان ورکړې وو. نارمن بور لاگ څلويښت کالا مخکښه د فصلونو د پيداوار په حواله سره چه د کوم جنگ شروعات کړې وو هغه زمونږ مقصد سره اهم اهنکه دې. سوائې د دې نه چه اوس چيلنجونه نور هم ډير شوي دي. په خاص طور باندې اوبه ، معدني تيل او د نائيتروجن په لږ کښه مونږ ته د نوي موسي تبديلو چيلنج راپېښ دې. نارمن بور لاگ ته د خراج تحسين پيش کولو د ټولو نه مناسب طريقه دا ده چه هغه عالمي برادري چا چه دا بائيوتېک فصلونو طريقه اختيار کړې دي. هغوي دې عظيم چيلنج ته يو مټې شئي. د مشرق ، مغرب ، شمال او د جنوب ملکونو نجی او سرکاري شعبې د بائيوتېک فصلونو ته ترقي ورکولو دپاره به وړاندې شي ، چه د کم از کم وسائلو په ذريعه زيات نه زيات پيداوار حاصل کړې شي.

د دې سره سره د ټولو نه اهمه خبره دا ده چه په اصل کښه د غريبي ، لوگه او د غذائيت کمي خاتمه پکار ده لکه څنگه چه مونږ ملينم ډوپلېمنټ مقاصد کښه طے کړې وه چه د دې اخيرني کال ۲۰۱۵ دې. هم دهغه د بائيوتېک فصلونو د اخيرني دهائي اخيرني کال دې.

د دې خلاصه خاتمه به مونږ د نارمن بور لاگ په ټکو کوو چا چه د دنيا کروړونو خلق د لوگه نه بچ کړل او څوک چه د بائيوتېک فصلونو باني وو. هغوي ويلې وو چه دا ټيکنالوجي به د فصلونو پيداوار کښه اضافه وکړي. چه په هغه سره به غريبي او غذائيت د کمي په شان مسائلو نه نجات حاصل کړې شي. او دا په دنيا کښه د امن او د رنرا پيغام ورکولو والا به وي.

د بور لاگ وينا وه چه "تير شوي دهايانو کښه مونږه د ټيکنالوجي د کاميابو مشاهده کړې ده . دا ټيکنالوجي د پوره دنيا زميدارانو ته زياته غله، پيداوار او د چينجو مرلو دوايانو کم استعمال ، د بنورې ختم وولو او کمي په ذريعه مدد ور کوي. د بائيوتېک ټيکنالوجي ، اهميت په تير شوي دهايانو کښه په دې ملکونو باندې واضح شوي دي چا چه دا ټيکنالوجي اختيار کړې ده . او چرته چه د دنيا نيمه آبادي اويستي . مونږ ته چه د څه ضرورت دې هغه د دې ملکونو د قيادت له طرف نه حوصله افزائي او همت دې د کوم هيوادونو د زميدارانو سره چه د زرو او غير اثر کوونکي طريقو نه سوا نور هيڅ نشته. شين انقلاب او دا بائيو ټيکنالوجي به په غذائي پيداوار کښه د اضافې سبب جوړيږي . د دې په وجه په دنيا کښه د خوراک طلب پوره کيدې شي. او د دې سره په ټوله دنيا

یہ تجارتی لبر کبسے د بائیوٹیک فصلونو عالمی صورتحال؛ جھکیا نے

کبسے انسانو ته راپینس د خوراک ضرورتونه پورے کیدے شی۔ او د دے سره سره به خپل ماحولیات او راتلونکو نسلونه هم بچ کرے شی۔

تفصیلی معلوماتو د پارہ په دے بریننا لیک کلک کری۔

Brief 41 Global Status of commercialized Biotech.GM Corps:
2009 by Clive James

یا د زیاتو معلوماتو د پارہ رابطه اوکری۔

www.isaaa.org or contact ISAAA SeaAsiaCenter At +63 49 536
7216 or email to info@isaaa.org

درجه	ملک	رقبه (ملین هیکتر)	جنیاتی فصل
۱	امریکہ *	64.0	سویابین، جوار، پنہ، کینولا، پیپتا، پیپتا، الفافا، شکر قندی
۲	برازیل *	21.4	سویابین، جوار، پنہ
۳	ارجنٹائن *	21.3	سویابین، جوار، پنہ
۴	انڈیا *	8.4	جوار
۵	کینیڈا *	8.2	کینولا، جوار، سویابین، شکر قندی
۶	چین *	3.7	پنہ، تمائر، پیپتا، پاپلز، تور مرچکے
۷	پیرا گوئے *	2.2	سویابین
۸	جنوبی افریقہ *	2.2	جوار، سویابین، پنہ
۹	یوراگوئے *	2.1	سویابین، جوار
۱۰	بولیویا *	0.8	سویابین
۱۱	فلپائن *	0.5	جوار
۱۲	آسٹریلیا *	0.2	پنہ، کینولا
۱۳	برکینا فاسو *	0.1	پنہ
۱۴	اسپین *	0.1	جوار
۱۵	میکسیکو *	0.1	پنہ، سویابین
۱۶	چلی	0.1	جوار، سویابین، کینولا

یہ تجارتی لبرکنسے د بانیوتیک فصلونو عالمی صورتحال؛ جھکیا نے

جوار	0.1	کولمبیا	۱۷
جوار	0.1	هندراس	۱۸
جوار	0.1	چیک ریپبلک	۱۹
جوار	0.1	پرتگال	۲۰
جوار	0.1	رومانیہ	۲۱
جوار	0.1	پولینڈ	۲۲
پنبہ، سویابین	0.1	کوسٹاریکا	۲۳
جوار	0.1	مصر	۲۴
جوار	0.1	سلوواکیہ	۲۵

* د بانیوتیک فصلونو کروندہ کوونکی ۵ ملکونہ کوم چہ پہ پنخہ زرہ یاد هغے نہ پہ زیاتہ زمکہ باندے د بانیوتیک فصلونو کروندہ کوی۔

ماخذ: کلائو جیمز

ISAAA SEAsiaCenter
c/o IRRI, DAPO Box 7777
Metro Manila, Philippines

Tel.: +63 2 5805600 ext. 2234/2845 · Telefax: +63 49 5367216
URL: <http://www.isaaa.org>

For details on obtaining a copy of ISAAA Brief No. 39 - 2008, email publications@isaaa.org